

Fjellrev i sekken

Aktivitet 29: Oppsummering – klimaendringer og menneskelig påvirkning

Tema: Hvordan klimaendringer og menneskelige inngrep påvirker fjellrevebestanden.

III. Inger Lise Belsvik

Varighet: Total varighet 1 – 2 skoletimer.

Tidsperiode: Aktiviteten gjøres inne.

Utstyr:

- PPP om fjellrevfangst
- VØL - skjema
- **TIPS!** Se filmen: "Siffer: Hunden og eier":
<https://www.youtube.com/watch?v=XXzEUEpkRBc>

Bakgrunn: Hva er klima? Klima er hvordan været, altså temperatur, lys, vind og nedbør er over lengre tid på et bestemt sted. Når klima endrer seg vil forholdene artene lever i endre seg. Varmere og våtere vintre gjør at vi får færre lemen, og noen år ingen lemen. Når den viktigste

matressursen til fjellreven forsvinner i et eller flere år, er det vanskelig for fjellreven å formere seg.

Hva mener vi med menneskets påvirkning på naturen? Mennesket er en av dyre- og planteartene som lever sammen på jorda. Når mennesket gjør noe i naturen, som for eksempel å skyte fjellrev, får dette konsekvenser som at det blir færre fjellrev. Noen av konsekvensene er mer indirekte, som for eksempel når vi kaster matavfall i fjellet. Dette påvirker ikke fjellreven direkte, men gir rødreven mulighet til å leve i områder den ellers ikke ville overlevd i. Det blir da flere rødrev i høyfjellet og rødreven konkurrerer da med fjellreven om både mat og skjul/hi.

Gjennomføring:

1. Lærer viser PPP om fangst av fjellrev fra 1800-tallet til fredninga i 1930.
2. Lærer forklarer ordene *klima* og *menneskelig påvirkning på naturen*.
3. Felles oppsummering sammen med elevene – hvorfor er fjellreven en trua art?
4. Hva kan man gjøre for å redde fjellreven fra å forsvinne fra naturen?
5. Hva kan du og jeg gjøre for å redde fjellreven?
6. Elevene lager en veggavis, ev. diskuterer i grupper. Lærer deler inn i grupper som jobber med hver sitt tema/årsak. Hver gruppe tegner og illustrerer hva som er grunnen til at fjellrev er en trua dyreart i dag. For eksempel:
  - Gruppe A tar for seg jakt på fjellrev fra 1800-tallet til 1930.
  - Gruppe B tar for seg matrester rundt hytter, noe som gir rødreven en fordel.
  - Gruppe C ser på hvordan klimaendringer fører til færre eller ingen lemen noen år.
  - Gruppe D tar for seg hvordan høyspentmaster fører til at fugler som flyr inn i høyspentledninger blir til enkel mat for rødreven.
  - Gruppe E ser på avl og utsetting av fjellrev i fjellet.
  - Gruppe F foreslår hva du og jeg kan gjøre for å hjelpe fjellreven.
7. Elevene fyller inn et nytt VØL-skjema eller finner frem det gamle VØL-skjema som de startet prosjektet med under aktivitet 1. Hva vet de nå om arten fjellrev?
8. Når alle har fylt inn VØL-skjemaet, diskuter og reflekter sammen med elevene. Har de lært det de ønsket? Har de lært mer?

Læringsmål: Elevene skal kunne se sammenhengen mellom menneskelig aktivitet, endringer i klima og hvorfor fjellreven er en trua art i dag.

Naturfag:

- beskrive hva som kan gjøres for å ta vare på naturen i nærområdet, og argumentere for omsorgsfull framferd i naturen.